

T I J D S C H R I F T

VAN HET

NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP

VOOR

MUNT- en PENNINGKUNDE

ONDER DE ZINSPREUK:

„Concordia res parvae crescunt“

TE

AMSTERDAM

2^e Jaargang

AMSTERDAM

G. THEOD. BOM EN ZOON

1894

Drie penninkjes van het Mirakel van het Heilig Bloed
te Boxmeer.

Boxmeer, eene gemeente gelegen aan de Maas in Noord-Brabant, was eene heerlijkheid waarvan omstreeks 1380 HUIBERT VAN KUILENBURG heer was, van wien alleen bekend is, dat hij vijf zonen en eene dochter naliet. Tijdens zijn bestuur moet plaats hebben gehad, het Mirakel van het Heilig Bloed. In de *Vinea Carmeli of Historie der Orde van Elias van de H. Maagd Maria van den berg Carmel* door pater F. DANIEL, ex-provinciaal van die orde in België, N°. 531 en 532 wordt het volgende gevonden.

Omstreeks 1400 toen Brabant bestuurd werd door JOANNA, weduwe van WENCESLAUS, en Bourgondië door PHILIPPUS DEN STOUTE werd overmeesterd, had er een wonderbaar mirakel plaats in de parochiale kerk van Boxmeer. Een priester, aldaar de mis lezende en na de consecratie twijfelende aan de waarheid van de tegen-

woordigheid van het Lichaam en Bloed van Christus, zag eensklaps het in den kelk zich bevindende veranderen, namelijk de gedaante van wijn in de gedaante van bloed; en terwijl dit buiten den kelk druppelde, stortte er een gedeelte van over den corporaal (witte linnen doek, dienende op het altaar om de H. Hostie onder de mis daarop te leggen en zijnen naam ontleenende aan corpus = lichaam). Toen de priester, hevig verschrikt, vergiffenis van zijne zonde had afgesmeekt, keerde een gedeelte, dat in den kelk overbleef tot de vorige gedaante van wijn terug; dan, hetgeen er uitgestort was, bleef niet alleen helder rood van kleur over den corporaal verspreid, maar stelde gedeeltelijk tot een bolletje ter grootte van eene muskaat- of hazelnoot, en tot den huidigen dag is het aldus blijven bestaan.

Dit heilig onderpand was eenigen tijd lang geplaatst in de sacristy of in het tabernakel, waarin het allerheiligste sacrament wordt bewaard. Het kunstig bewerkte en vergulde kistje, waarin het zich ook nu nog bevindt, is in het jaar 1482 gemaakt, gelijk dit opschrift aanduidt:

D. GERARDUS DE MEER CANONICUS
ZUTPHANIENSIS FIERI ME
FECIT ET DEDIT ANNO MCCCCLXXXII.
(Heer GERARDUS VAN MEER, kanunnik te Zutphen heeft mij laten maken en ten geschenke.

gegeven in het jaar 1482.) In later tijd is aan de parochiale kerk een kapelletje gevoegd naar het Zuiden, het H. Bloedskoor genoemd, waarin pastoor ANTONIUS PEELEN in 1633 een nieuw altaar ter eere van het H. Bloed liet oprichten en inwijden door den bisschop van Roermond JACOBUS A CASTRO, welk altaar den naam draagt van H. Bloeds-altaar en boven hetzelfde in een tabernakel wordt die schat bewaard.

Sedert onheugelijke tijden heeft er op Zondag onder de octaaf van het H. Sacrament, eene bedevaart plaats, die tot heden toe nog gehouden wordt. Bij die gelegenheid kan men zich in het bezit stellen van de hier afgebeelde penninkjes.

N°. 1.

De heilige maagd ter halven lijve, de face met een nimbus om het hoofd, in hare linkerarm houdt zij het kindeke, welks hoofd door stralen omgeven is, en in hare rechterhand eene lelie en een scapulier met de letters MR en monogram.

Omschrift: DECOR CARMELI.

Keerzijde: een kelk waaruit het bloed opbruischt.

Omschrift: MIRAKELEUS = H BLOED
TE BOXMEER. 1400 (De letter S verkeerd).
Roëdkoper draagteeken. Groot 24 bij 19 mM.

N°. 2.

De heilige maagd met een kroon op het hoofd, in hare linkerarm het kindeke houdende, aan hare rechterhand hangt een scapulier voorzien van de letter R.

Omschrift: MOEDER EN LUISTER VAN KARMEL.

Keerzijde: een kelk waaruit het bloed stroomt.

Omschrift: MIRAKELEUS H BLOED TE BOXMEER 1400.

Geelkoper draagteeken. Groot 22 bij 18 mM.

N°. 3.

De gekroonde heilige maagd het kindeke in hare linkerarm houdende, aan hare rechterhand hangt een scapulier met N^o onder een kroontje. *Omschrift* als bij N°. 2.

Keerzijde: mede als N°. 2 doch eenigszins anders van teekening.

Koper verguld draagteeken.

Groot 23 bij 20 mM.

 L I T E R A T U U R.

a. In 1841 kwam te Boxmeer bij G. J. ENGELKAMP uit: *Verhaal van het wonderlijke*

Mirakel van het Heilig bloed te Boxmeer geschied in het jaar 1400. Met deszelfs Litanie en gebeden.

Berustende op het Rijks-Archief te 's-Bosch.
b. Bedevaartlied van het heilig Bloed van Bokmeer. Snelpersdruk JOS. LE LOUP. Helmond z. j.

Hintham, Dec. 1893.

M. A. S.
